

Total number of printed pages – 11

63 (FY)SEM-3/MIN/PHLMIN2014A

2025

PHILOSOPHY

Paper : PHLMIN2014A

**[Methods and Conceptions of
Philosophy (Indian Approaches)]**

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : 3 hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct Option: 1×10=10

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।

(a) 'Sankhyakarika' is associated with
'সাংখ্যকাৰিকা' জড়িত হৈছে

(i) Nyaya

ন্যায়

(ii) Vaisesika

বৈশেষিক

(iii) Sankhya

সাংখ্য

(iv) Yoga

যোগ

(b) 'Prama' is associated with :

প্রমা জড়িত হৈছে :

(i) Valid Knowledge

বৈধ জ্ঞান

(ii) Invalid Knowledge

অবৈধ জ্ঞান

(iii) False Knowledge

মিছা জ্ঞান

(iv) Erroneous Knowledge

ভ্রমাত্মক জ্ঞান

(c) How many kinds of chittavritti is there ?

চিত্তবৃত্তিৰ ভাগ কেই প্রকাৰৰ ?

(i) 2

২

(ii) 3

৩

(iii) 4

৪

(iv) 5

৫

(d) Vaisesika Philosophy is associated with :

বৈশেষিক দৰ্শন জড়িত হৈছে :

(i) Patanjali

পতঞ্জলি

(ii) Kanand

কানাদ

(iii) Ramanuja

ৰামানুজা

(iv) Sankara

শংকৰ

(e) How many sources of valid knowledge according to Mimamsa Philosophy ?

মিমাংসা দৰ্শনৰ মতে বৈধ জ্ঞানৰ উৎস কিমানটা?

(i) 3

৩

(ii) 4

৪

(iii) 5

৫

(iv) 6

৬

(f) 'Brahma Sutra' is written by :

'ব্ৰহ্মসূত্র' ৰচনা কৰিছিল :

(i) Sankara

শংকৰ

(ii) Ramanuja

ৰামানুজা

(iii) Badarayana

বাদৰায়ন

(iv) Madhava

মাধৱ

(g) 'Visistadvaitavada' is associated with :

'বিশিষ্টাধ্বৈতবাদ' সম্পৰ্কিত হৈছে :

(i) Ramanujacharya

ৰামানুজাচাৰ্য

(ii) Sankaracharya

শংকৰাচাৰ্য

(iii) Madhavacharya

মাধৱাচাৰ্য

(iv) Brahmacharya

ব্ৰহ্মাচাৰ্য

(h) Number of terms associated with Nyaya inference :

ন্যায় অনুমানৰ পদৰ সংখ্যা :

(i) 2

২

(ii) 3

৩

(iii) 4

৪

(iv) 5

৫

(i) Number of categories associated to Vaisesika Philosophy :

বৈশেষিক দৰ্শনৰ পদার্থৰ সংখ্যা :

(i) 8

৮

(ii) 9

৯

(iii) 10

১০

(iv) 11

১১

(j) 'Sattva, Raja and Tamas' are associated with the following Philosophical system :

'স্বত্ব, বজঃ আৰু তম' জড়িত দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায় হৈছে :

(i) Nyaya

ন্যায়

(ii) Vaisesika

বৈশেষিক

(iii) Sankhya

সাংখ্য

(iv) Yoga

যোগ

2. Answer the following questions in brief:
(any five) $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

- (a) What are the ultimate realities according to Sankhya?

সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে চৰম সত্তা কি কি?

- (b) What is Chittavriti?

চিত্তবৃত্তি কি?

- (c) What is perception and inference?

প্রত্যক্ষ আৰু অনুমান কি?

- (d) What is Padartha?

পদার্থ কি?

- (e) What is the original meaning of the word 'Mimamsa'?

'মিমাংসা' শব্দৰ বুৎপত্তিগত অর্থ কি?

- (f) What is liberation according to Sankara?

শংকৰৰ মতে মোক্ষ কি?

- (g) What is Brahma according to Ramanuja?

ৰামানুজৰ মতে ব্ৰহ্ম কি?

3. Answer the following questions in short:
(any six) $5 \times 6 = 30$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) Briefly write the role of Purusa in Sankhya Philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনৰ পুৰুষৰ ভূমিকা চমুকৈ লিখা।

- (b) What do you mean by Astanga Yoga?

অষ্টাংগ যোগ বুলিলে কি বুজা?

- (c) Write a short note on Laukika and Aloukika Pratyaksa.

লৌকিক আৰু অলৌকিক প্রত্যক্ষৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (d) What do you mean by 'Abhava' on a category? Name the different types of Abhava.

পদার্থ হিচাবে 'অভাব' বুলিলে কি বুজা? অভাবৰ বিভিন্ন প্রকাৰবোৰ লিখা।

(e) Write a note on Mimamsa Pramanas.

মিমাংসা প্ৰমাণৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(f) What is the nature of Jiva in the Philosophy of Sankaracharya ?

শংকৰাচাৰ্য্যৰ দৰ্শনত জীৱৰ প্ৰকৃতি কেনেকুৱা?

(g) What is Jiva according to Ramanujacharya ?

ৰামানুজাচাৰ্য্যৰ মতে জীৱ কি?

(h) What is Prakriti ?

প্ৰকৃতি কি?

(i) What is Khayativada ?

খ্যাতিবাদ কি?

4. Answer the following questions : **(any two)**

10×2=20

যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the Theory of Causation of Sankhya Philosophy.

সাংখ্যা দৰ্শনৰ কাৰণতত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss Vaisesika Theory of Atomism.

বৈশেষিক পৰমাণুবাদ আলোচনা কৰা।

(c) Elucidate Sankara's conception of Brahman.

শংকৰৰ ব্ৰহ্মাণৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Compare the metaphysical Status of the Word according to Sankara and Ramanuja.

জগতৰ সত্তা সম্পৰ্কে শংকৰাচাৰ্য্য আৰু ৰামানুজৰ মতবাদৰ তুলনা কৰা।